2.2. EUROPESE UNIE

2.2.1. Melkleveringen stijgen in 2025

De Europese melkaanvoer nam onverwacht toe, dankzij een combinatie van gunstige factoren: goede marges voor melkveehouders ondersteund door hoge melkprijzen, gunstige omstandigheden van weer en grasland, uitzonderlijke kwaliteit en beschikbaarheid van voeder, en een verschoven kalvingscyclus na de uitbraak van het blauwtongvirus in Noordwest-Europa van eind 2024. Als resultaat stegen de EU-melkleveringen met +1,3% t.o.v. vorig jaar, om uit te komen op 148 mio ton. De evolutie van de melkaanvoer was vrij heterogeen over de verschillende EU lidstaten.

Melkaanvoer per lidstaat (kalenderjaren)

(1.000 ton)	2005	2015	2020	2024	2025	% 25/24
België	3.022	3.988	4.431	4.624	4.512	-2,4
Denemarken	4.451	5.278	5.666	5.690	5.733	0,8
Duitsland	27.380	31.892	32.552	32.197	32.493	0,9
Griekenland	735	612	653	639	603	-5,6
Spanje	5.940	6.794	7.409	7.447	7.411	-0,5
Frankrijk	23.353	25.136	24.584	23.754	24.205	1,9
Ierland	5.060	6.587	8.545	8.681	9.100	4,8
Italië	10.897	11.161	12.666	13.175	13.455	2,1
Luxemburg	258	333	435	472	-	-
Nederland	10.479	13.326	13.987	13.663	13.925	1,9
Oostenrijk	2.619	3.102	3.137	3.382	3.510	3,8
Portugal	1.911	1.928	1.922	1.869	1.890	1,1
Finland	2.362	2.394	2.362	2.166	2.157	-0,4
Zweden	3.163	2.933	2.773	2.800	2.899	3,5
Tsjechië	2.681	2.500	3.192	3.277	3.397	3,7
Estland	571	720	788	916	918	0,2
Cyprus	145	162	272	325	324	-0,3
Letland	502	808	791	834	838	0,5
Litouwen	1.202	1.438	1.360	1.396	1.429	2,4
Hongarije	1.695	1.536	1.626	1.760	1.848	5,0
Malta	42	42	42	38	37	-2,6
Polen	8.612	10.874	12.434	13.459	13.901	3,3
Slovenië	507	554	580	565	570	0,9
Slovakije	968	865	832	813	826	1,6
Bulgarije	830	505	681	634	664	4,7
Roemenië	1.068	916	1.132	1.261	1.129	-10,5
Kroatië	-	513	434	379	373	-1,6
EU-27	120.453	136.897	145.286	146.216	148.147	1,3
Verenigd Koninkrijk	14.038	15.196	15.452	15.454	16.225	5,0
EU-27 + Verenigd Koninkrijk	134.491	152.093	160.738	161.670	164.372	1,7

Bron: AMI & IDF WDS - country report

In 2025 zijn de grootste relatieve stijgers Ierland (+4,8%), Bulgarije en Tsjechië. De grootste producerende landen in absolute aantallen, gaan er allen op vooruit: Duitsland (+0,9%), Frankrijk (+1,9%), Polen (+3,3%), Nederland (+1,9%), Italië (+2,1%). Ook de stijging in het Verenigd Koninkrijk met 5% valt op. Wat de dalers betreft, springt vooral Roemenië (-10,5%) in het oog. Ook Griekenland (-5,6%) kende een relatief grote daling van de melkaanvoer in 2025.

In het eerste kwartaal van **2026** lag de Europese melkaanvoer +4,4% hoger dan in dezelfde periode van het voorgaande jaar. De grootste relatieve stijgingen zien we in België (+9,8%), Oostenrijk (+8,4%), Duitsland (+6,9%), Nederland (+5,8%) en Frankrijk (+5,3%). Voor het jaar 2026 verwacht de EU Commissie nog een lichte stijging van de EU melkaanvoer (+0,2%), voornamelijk gedreven door een veerkrachtige vraag. Na de sterke toename in het eerste kwartaal, wordt verwacht dat er in de tweede helft van het jaar minder melk geproduceerd zal worden dan het jaar voordien.

2.2.2. Heterogene lange termijnevolutie melkaanvoer

Op de kaart hieronder wordt de evolutie van de melkleveringen binnen de EU in **de periode 2005-2025** weergegeven. Over de betrokken periode is er in de EU-27 een toename van de melkleveringen met 23%. Dit gemiddelde verbergt evenwel grote individuele verschillen. Absolute koplopers zijn Ierland (+79,8%), Letland (+66,9%), Polen (+61,4%), Estland (+60,8%), en België (+49,3%). Uitgedrukt in volume is de groei het grootste in Polen (+5,3 mio ton), Duitsland (+5,1 mio ton), Ierland (+4,0 mio ton) en Nederland (+3,4 mio ton).

Melkleveringen in de EU: 2025 t.o.v. 2005 (in %)

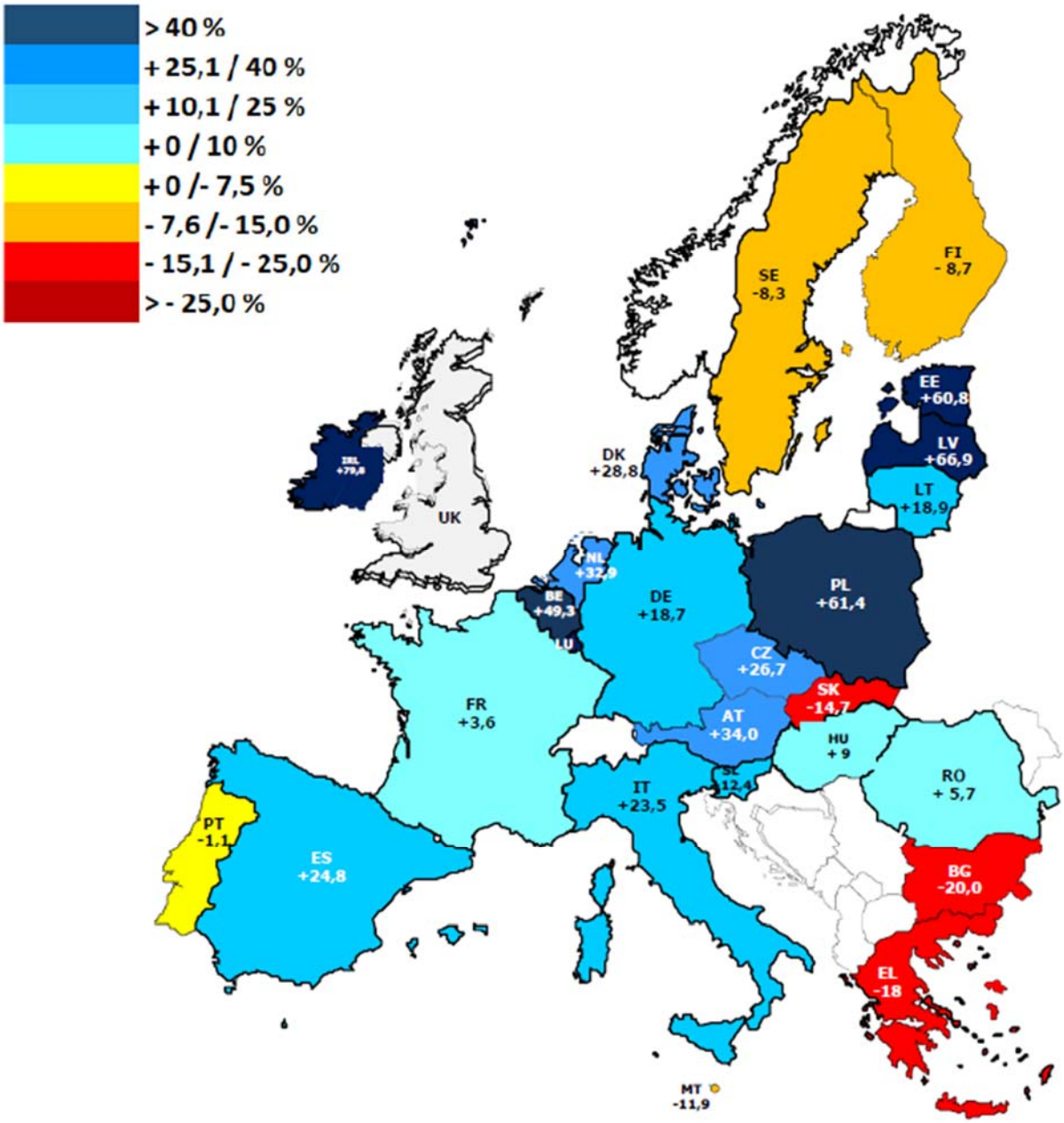

2.2.3. Aantal melkkoeien daalt verder

Het aantal melkkoeien in de EU-27 daalde met -0,7% in 2025. In 2024 bedroeg de daling nog -3,5%. Deze daling ligt dus meer in lijn met die van de jaren voordien (2023:-1,7%, 2022: -0,6%, 2021: -1,6%). De grootste dalingen zien we in Griekenland (-5,0%), Tsjechië (-4,7%), en Slovenië (-3,3%). De opvallendste toenames in het aantal melkkoeien zien we in kleinere zuivellanden als Luxemburg (+5,5%), Cyprus (+2,6%), Estland (+2,4%). In de grotere zuivelproducerende landen blijft het aantal melkkoeien nagenoeg constant, al valt de daling in Franrijk wel op. Daar zijn in 2025 3% ofwel 91.000 minder koeien dan vorig jaar.

Aantal melkkoeien in de EU, december-telling

(1.000 koeien)	1983	2000	2015	2020	2023	2024	2025 (1)	% 2021/ 1983	% 2025/ 2024
België	984	629	529	538	536	518	523	-45,4	1,0
Bulgarije	—	—	283	242	202	190	185	—	-2,6
Tsjechië	—	529	369	357	358	360	343	—	-4,7
Denemarken	1003	644	570	565	547	543	548	-44,3	0,9
Duitsland	8.472	4.564	4.285	3.921	3.713	3.589	3.597	-54,9	0,2
Estland	—	131	91	84	83	83	85	—	2,4
Griekenland	225	180	111	90	88	80	76	-59,6	-5,0
Spanje	1.861	1.141	844	811	786	774	761	-56,5	-1,7
Frankrijk	7.104	4.153	3.661	3.406	3.165	3.075	2.984	-53,2	-3,0
Ierland	1.628	1.153	1.240	1.456	1.511	1.481	1.490	-7,6	0,6
Italië	3.078	1.772	2.057	1.871	1.808	1.764	1.771	-40,1	0,4
Kroatië	—	—	152	110	71	71	71	—	0,0
Cyprus	—	24	26	39	39	39	40	—	2,6
Letland	—	205	162	136	119	113	112	—	-0,9
Litouwen	—	438	301	233	212	201	198	—	-1,5
Luxemburg	69	44	49	54	55	55	58	-20,3	5,5
Hongarije	—	296	250	247	266	268	267	—	-0,4
Malta	—	9	6	6	6	6	6	—	0,0
Nederland	2.526	1.567	1.717	1.569	1.552	1.527	1.518	-38,5	-0,6
Oostenrijk	995	621	534	525	543	536	536	-47,1	0,0
Polen	—	2.982	2.134	2.126	2.243	1.960	1.946	—	-0,7
Portugal	355	355	243	233	219	214	211	-35,2	-1,4
Roemenië	—	—	1.191	1.122	1.057	1.055	1.043	—	-1,1
Slovenië	—	140	113	99	95	92	89	—	-3,3
Slovakije	—	242	139	122	115	114	111	—	-2,6
Finland	650	358	282	256	236	228	225	-61,7	-1,3
Zweden	662	426	337	304	289	289	294	-54,7	1,7
EU-27	—	—	21.676	20.522	19.914	19.225	19.088	—	-0,7
Verenigd Koninkrijk	—	—	—	1.856	1.839	1.860	1.845	—	-0,8
EU-27 + Verenigd Koninkrijk	—	—	—	22.378	21.753	21.085	20.933	—	-0,7

(1) Voorlopig
Bron: ZMP, Europese Commissie vanaf 1997, AMI vanaf 2015

2.2.4. Schaalvergroting melkveehouderij zet zich voort

Het aantal bedrijven met melkproductie in de EU-27 is in 2024 met -5,1% gedaald. Dit is exact dezelfde snelheid van dalen als het jaar voordien. In alle lidstaten daalt het aantal melkveehouders, behalve in 3 lidstaten (Luxemburg, Cyprus, en Slowakije) waar het aantal stabiel bleef. De gemiddelde productie per bedrijf is gestegen met 5,9%, als gevolg van een stijging bij alle individuele lidstaten. Uitschieters in toename zijn Ierland, Letland en Litouwen, die allen rond de +20% schommelen. De verschillen in bedrijfsomvang zijn groot. De landen waar de gemiddelde productie

bedrijf het hoogst is zijn Hongarije, Denemarken, Slowakije, en Tsjechië, elk met een gemiddelde jaarproductie van 2.000 ton of meer.

	Aantal melkveebedrijven (1.000)				Gemiddelde productie (ton)			
	2022	2023	2024	% 24/23	2022	2023	2024	%24/23
België	8,3	7,9	7,5	-5,1%	544	571	597	4,5%
Denemarken	2,4	2,3	2,2	-4,3%	2.370	2.473	2.587	4,6%
Duitsland	52,9	50,6	48,6	-4,0%	643	672	698	3,8%
Spanje	11,0	10,3	9,5	-7,8%	688	734	808	10,0%
Frankrijk	46,0	44,1	41,8	-5,2%	519	542	579	6,9%
Ierland	18,3	18,3	15,2	-16,9%	476	476	571	20,0%
Italië	24,5	23,7	22,9	-3,4%	533	551	579	5,2%
Luxemburg	0,6	0,6	0,6	0,0%	782	782	n.b.	n.b.
Nederland	14,7	14,3	13,9	-2,8%	999	1.027	1.039	1,2%
Oostenrijk	23,2	22,4	21,6	-3,6%	172	178	192	8,1%
Finland	4,8	4,4	4,0	-9,1%	466	509	552	8,5%
Zweden	2,7	2,6	2,5	-3,8%	1.044	1.084	1.120	3,3%
Tsjechië	1,8	1,8	1,7	-5,6%	1.931	1.931	2.093	8,4%
Cyprus	0,3	0,3	0,3	0,0%	1.013	1.013	1.013	0,0%
Letland	9,7	8,5	7,2	-15,3%	99	113	134	18,8%
Litouwen	21,5	18,9	16,3	-13,8%	68	78	93	19,7%
Hongarije	0,4	0,3	0,3	0,0%	5.070	6.760	7.080	4,7%
Polen	165,0	155,0	150,0	-3,2%	94	100	107	7,3%
Slovakije	0,4	0,4	0,4	0,0%	2.285	2.285	2.300	0,7%
Overige lidstaten	476,1	452,9	430,3	-5,0%	21	22	23	5,6%
EU-27	**884,6**	**839,6**	**796,8**	**-5,1%**	**176**	**185**	**196**	**5,9%**

Bron: IDF, ZMB n.b. = niet beschikbaar

2.2.5. Productie en verbruik van boter stijgen

De evolutie van de Europese **productie** van zuivelproducten varieert sterk per categorie. Als gevolg van de onverwacht hoge melkaanvoer, stijgen ook de productie van boter (+5,9%) en magere melkpoeder (+5,7%). Ook de productie van gefermenteerde zuivel en kaas nam toe. Voor room, volle melkpoeder, consumptiemelk, en met name gecondenseerde producten (-4,6%) daalt de productie.

Op vlak van **verbruik** van zuivelproducten in de EU zien we een overwegend positief beeld. Vooral bij boter valt de stijging met 8,4% op, dit na een daling van -1,7% vorig jaar. Net als vorig jaar zien we een toename in nagenoeg alle categorieën. De enige daling zien we bij consumptiemelk, en deze is beperkt (-0,8%). De hoeveelheid room die geconsumeerd werd, blijft constant t.o.v. vorig jaar. Dit betekent dus dat we voor kaas, condensproducten, volle melkpoeder, magere melkpoeder, en gefermenteerde producten, een verhoging kunnen vaststellen vergeleken met 2024.

Productie en aanwending van zuivelproducten in de EU

(1.000 ton)	2005 EU-25	2015 EU-28	2020 EU-27	2023 EU-27	2024 EU-27	2025 EU-27 (1)	%25/24 EU-27
BOTER							
Productie (a)	2.137	2.280	2.219	2.201	2.179	2.307	5,9
Invoer	86	24	48	53	36	72	100,0
Uitvoer	342	178	312	287	272	273	0,4
Verbruik	1.940	2.116	1.955	1.967	1.943	2.106	8,4
KAAS							
Productie	8.584	9.971	10.810	11.115	11.292	11.466	1,5
Invoer	103	61	223	174	187	200	7,0
Uitvoer	546	720	1.402	1.385	1.386	1.422	2,6
Extra - smeltkaas	+262	+222	+319	+316	+325	+325	0,0
Verbruik	8.402	9.505	9.678	9.966	10.155	10.306	1,5
CONDENS							
Productie	1.181	1.155	1.047	1.044	1.064	1.015	-4,6
Invoer	1	1	34	40	43	58	34,9
Uitvoer	200	356	339	319	319	291	-8,8
Verbruik	982	830	722	784	777	783	0,8
VOLLE MELKPOEDER							
Productie	858	835	891	804	791	775	-2,0
Invoer	2	4	27	18	15	17	13,3
Uitvoer	490	401	345	260	209	178	-14,8
Verbruik	370	459	573	562	598	615	2,8
MAGERE MELKPOEDER							
Productie	1.114	1.703	1.583	1.504	1.476	1.560	5,7
Invoer	7	3	36	36	41	45	9,8
Uitvoer	194	695	831	776	716	797	11,3
Verbruik	970	860	788	799	801	808	0,9
CONSUMPTIEMELK							
Productie	33.497	30.995	23.896	22.267	22.077	21.896	-0,8
Invoer	1	1	95	49	66	68	3,0
Uitvoer	104	603	1.050	788	664	656	-1,2
Verbruik	33.295	30.392	22.941	21.528	21.480	21.308	-0,8
ROOM							
Productie	-	2.749	2.479	2.614	2.707	2.674	-1,2
Invoer	-	1	4	5	6	9	50,0
Uitvoer	-	112	177	200	223	192	-13,9
Verbruik	-	2.628	2.306	2.419	2.490	2.491	0,0
GEFERMENTEERDE PRODUCTEN							
Productie	9.577	9.209	7.818	7.890	8.170	8.339	2,1
Invoer	10	5	28	47	39	41	5,1
Uitvoer	61	163	446	431	466	513	10,1
Verbruik	9.526	9.052	7.399	7.507	7.742	7.867	1,6

(1) Voorlopig

(a) Inclusief boterolie, omgerekend naar boter

—: niet beschikbaar

Bron: AMI

2.2.6. EU zuivelvoorraden blijven stabiel

De EU is 2025 ingegaan met een dezelfde voorraad aan magere melkpoeder en boter als het jaar voordien. Ook doorheen 2025 bleven de voorraden stabiel, waardoor de voorraad op het jaareinde nog steeds 150.000 ton boter en 95.000 ton magere melkpoeder bedraagt.

Voorraad aan zuivelproducten in de EU

(1.000 ton)	2005 EU-25	2015 EU-28	2020 EU-27	2021 EU-27	2022 EU-27	2023 EU-27	2024 EU-27	2025 EU-27 (1)
BOTER								
Jaaraanvang	223	125	135	135	135	150	150	150
Jaareinde	164	135	135	135	150	150	150	150
Wijziging	-59	10	0	0	15	0	0	0
MAGERE MELKPOEDER								
Jaaraanvang	117	170	90	90	70	130	95	95
Jaareinde	74	279	90	70	130	95	95	95
Wijziging	-43	109	0	-20	60	-35	0	0
KAAS								
Wijziging	-10	30	15	-15	-60	0	0	0

(1) Voorlopig
Bron: AMI

2.2.7. EU uitvoer naar derde landen blijft hoog

In **2025** is de totale EU-uitvoer naar derde landen gestegen tot het niveau van 2023. De Europese export van magere melkpoeder stijgt (+83.000 ton) en bereikt daarmee een nieuw record. De Europese export van volle melkpoeder is daarentegen aanzienlijk gedaald (-32.000 ton) en bereikt het laagste niveau in zeven jaar. Ook de export van gecondenseerde melk daalt (-28.000 ton). De export van boter en boterolie blijft stabiel, terwijl de export van kaas (+37.000 ton) en weipoeder (+13.000 ton) stijgt.

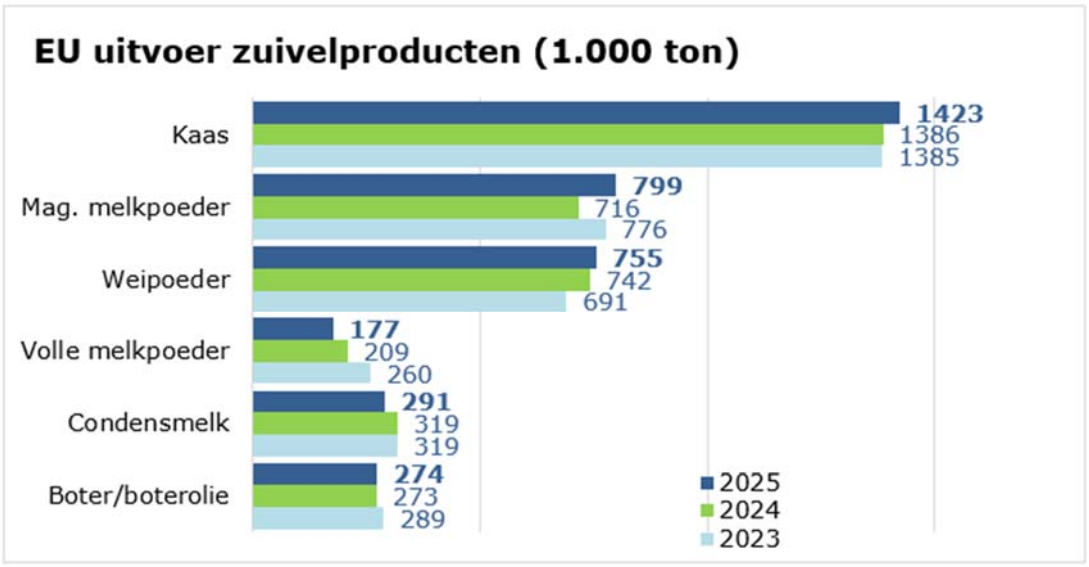

Bron: AMI

In januari 2026 vertraagt de Europese export, maar blijft deze groeien dankzij een aanhoudende stijging van de export van boter (+24%) en magere melkpoeder (+9%). De export van kaas en volle melkpoeder bleef stabiel. De export van wei daalde daarentegen (-3% ten opzichte van 2025).

2.2.8. Zelfvoorzieningsgraad daalt licht

De **zelfvoorzieningsgraad** van de EU was ten tijde van de Brexit gestegen. De EU-27 exporteerde namelijk veel melk en zuivelproducten naar het VK. De zelfvoorzieningsgraad van de EU-27 is in 2023 gestabiliseerd. In 2025 is de waarde niet gestegen ten opzichte van 2024 en blijft deze op 116%.

Het volume aan **verwerkte melk** in de EU is in 2025 opnieuw gestegen tot meer dan 148 miljoen ton, met een toename van de invoer met opnieuw 0,2 miljoen ton en een daling van de uitvoer met 0,9 miljoen ton.

Uitgedrukt in melkequivalenten is de **consumptie** in de EU in 2025 met bijna 2 miljard liter gestegen tot 127,8 miljoen ton (+1,9%). De consumptie per persoon in de EU-27 stijgt daarmee met 3,4% tot 283,6 kg melkequivalenten.

Melkbalans EU

(in mio ton melkequivalenten)	2015 EU-28	2018 EU-28	2020 EU-27	2023 EU-27	2024 EU-27	2025 EU-27 (2)
Melkleveringen	152,1	157,4	144,8	144,7	145,7	148,1
Invoer	0,9	0,9	3,2	2,6	2,8	3,0
Uitvoer	18,6	20,1	25,1	23,6	22,5	23,4
Voorraadwijziging	+1,4	-1,2	+0,2	-0,4	+0	+0
Verbruik	133,0	139,4	122,6	124,1	125,9	127,8
Verbruik per capita (1)	261,6	272,0	274,3	277,2	280,2	283,6
Zelfvoorzieningsgraad (%)	114	113	118	117	116	116

(1) in kg melkequivalenten
(2) Voorlopig / prognose
Bron : AMI

2.2.9. Geen publieke voorraden

Nadat de **interventie**voorraden van magere melkpoeder en boter in 2007 volledig afgebouwd waren, ontstonden eind 2009 nieuwe stocks. In 2012 waren de openbare voorraden voor boter terug leeg.

Sinds juli 2015 werd opnieuw **magere melkpoeder** aangeboden ter interventie. Vooral in het jaar 2016 werd heel wat poeder in interventie genomen. Aan het eind van 2016 bedroeg de openbare voorraad aan magere melkpoeder 351.000 ton. Dit liep in 2017 verder op tot 378.000 ton. Sinds eind 2016 probeerde de EU-Commissie de voorraad geleidelijk af te bouwen, evenwel tot in april 2018 zonder veel succes. Daarna kwam de verkoop, aan steeds hogere prijzen, wel op gang.

In 2018 kon de voorraad uiteindelijk afgebouwd worden tot 175.000 ton. In januari 2019 kon zo goed als de hele voorraad verkocht worden. Sindsdien zijn er geen nieuwe voorraden opgebouwd.

Interventieaankopen door de EU

(1.000 ton)	Boter	Magere melkpoeder
2000	44,0	0,0
2001	38,7	0,0
2002	156,5	150,0
2003	41,3	110,1
2004	29,4	20,5
2005	36,4	5,3
2006	61,5	0,0
2007	0,4	0,0
2008	0,0	0,0
2009	81,9	273,7
2010	0,0	0,0
2011	0,0	0,0
2012	0,0	0,0
2013	0,0	0,0
2014	0,0	0,0
2015	0,0	29,7
2016	0,0	335,6
2017	0,0	29,2
2018	0,0	0,0
2019	0,0	0,0
2020	0,0	0,0
2021	0,0	0,0
2022	0,0	0,0
2023	0,0	0,0
2024	0,0	0,0
2025	0,0	0,0

Bron: Europese Commissie

Mager Melkpoeder
E.U. Interventievoorraad (31 dec.)

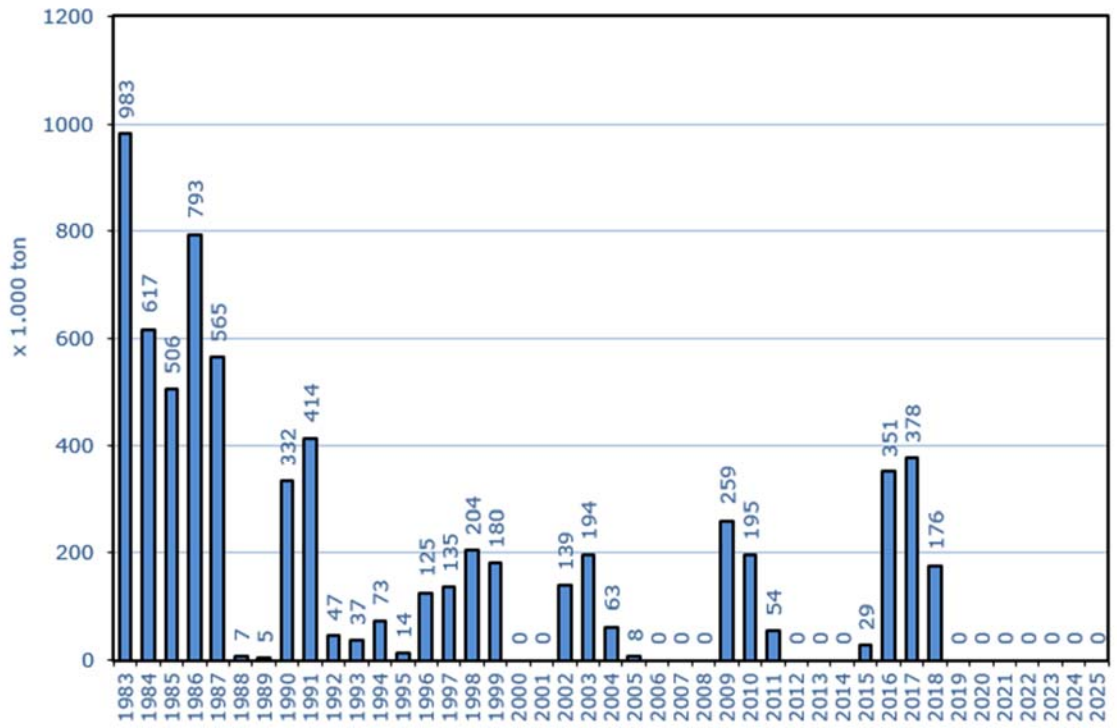

Boter
E.U.-Interventievoorraad (31 dec.)

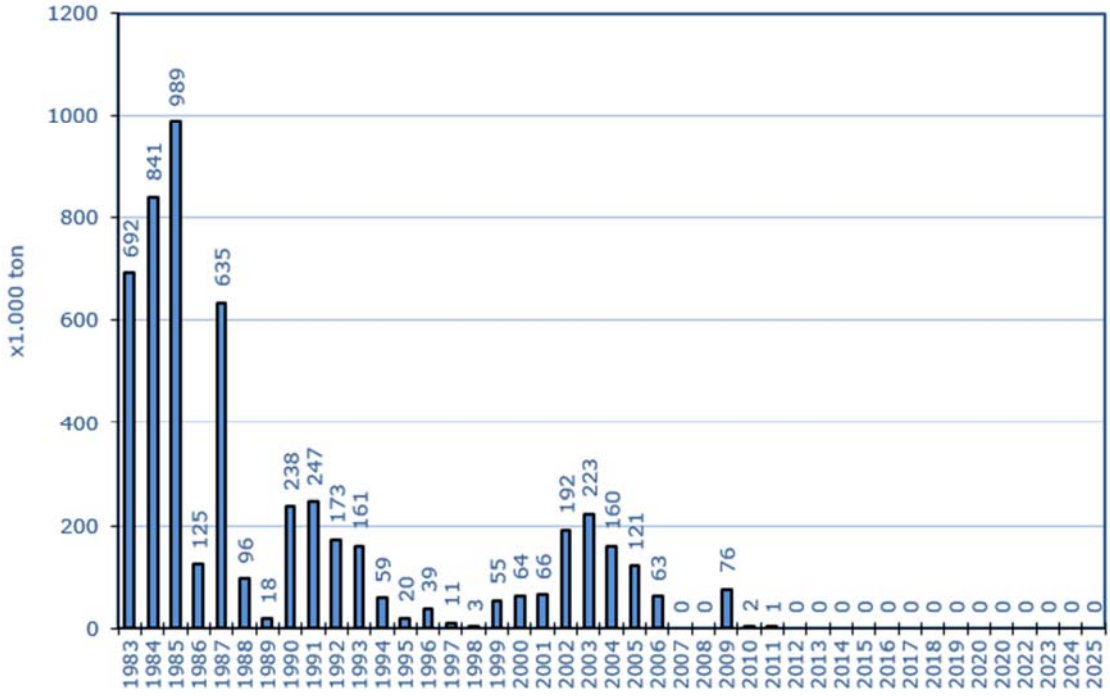

Om de shock van het Russisch embargo in 2014 beter op te kunnen vangen, werd de mogelijkheid van **private opslag** met Europese steun mogelijk gemaakt. Omwille van de Coronacrisis werd in het voorjaar van 2020 de private opslag voor boter en magere melkpoeder terug geactiveerd. In de jaren nadien was dit niet meer het geval.

Private opslag van magere melkpoeder

(1.000 ton)	EU	België
2014	17	0
2015	52	4
2016	89	19
2017	26	10
2018	0	0
2019	0	0
2020	20	2
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0
2024	0	0
2025	0	0

Bron: Europese Commissie

Private opslag van boter

(1.000 ton)	EU	België
2000	180	27
2001	207	23
2002	172	19
2003	175	19
2004	126	17
2005	147	18
2006	118	17
2007	124	11
2008	161	13
2009	138	14
2010	83	8
2011	106	10
2012	131	11
2013	89	8
2014	22	3
2015	141	11
2016	144	9
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	68	3
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0
2024	0	0
2025	0	0

Bron: Europese Commissie